

**PEDAGOGY AND PSYCHOLOGY OF POSTMODERNISM:
VALUES, COMPETENCE, DIGITALIZATION**

**ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ ПОСТМОДЕРНІЗМУ:
ЦІННОСТІ, КОМПЕТЕНТНОСТІ, ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ**

Edited by prof. Tsvietkova Hanna

За наук. ред. проф. Ганни Цвєткової

Inter
GING

DDC УДК 343.1

ДОСЛІДЖЕННЯ ОПЕРАЦІОНАЛЬНОЇ ГОТОВНОСТІ СЛІДЧОГО ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КРИЗЬ ПРИЗМУ ПСИХОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ

Ольга Пасько,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри криміналістики та психології
Одеського державного університету внутрішніх справ
м. Одеса, Україна,
ORCID ID 0000-0001-9555-1101
paskolga@ukr.net

Анотація. Автором розглянуто важливість врахування готовності до професійної діяльності слідчого як необхідного елементу компетентності та професіоналізму. За результатом якого проведене дослідження психологічного профілю операціональної готовності працівників органів досудового розслідування.

Визначений середньозважений показник психологічного профілю саме операціональної готовності слідчого. Відповідно проведеного дослідження сучасні слідчі мають показники вище середнього, які детермінують готовість слідчого до професійної діяльності. Також здійснено порівняння даного дослідження у 2016 та 2021 роках.

Ключові слова: готовність до діяльності; компетентність; психологічний профіль; середньозважений показник.

INVESTIGATION OF THE INVESTIGATOR'S OPERATIONAL READYNESS FOR PROFESSIONAL ACTIVITY FROM THE PERSPECTIVE OF THE PSYCHOLOGICAL PROFILE

Olha Pasko,

PhD in law, Associate professor,
Associate Professor of the Department of Forensic Science and Psychology
Odessa State University of Internal Affairs,
Odessa, Ukraine
ORCID ID 0000-0001-9555-1101
paskolga@ukr.net

Abstract. The author considers the importance of taking into account the readiness for professional activity of the investigator as a necessary element of competence and professionalism. As a result, a study of the psychological profile of operational readiness of the pre-trial investigation officials.

The weighted average indicator of the psychological profile of the operational readiness of the investigator is determined. According to the study, modern investigators have above-average indicators that determine the investigator's readiness for professional activity. A comparison of this study in 2016 and 2021 was also conducted.

Keywords: readiness for activity; competence; psychological profile; weighted average.

Професійне становлення особистості обумовлюється сукупністю факторів: економічних, політичних, соціальних, психологічних, етичних та ін. Проте, беручи за увагу саме діяльність працівників поліції, слід враховувати саме правові аспекти та важливість служінню суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку.

Формування та розвиток висококваліфікованого та конкурентоспроможного працівника органів досудового розслідування забезпечується необхідністю відповідати ключовим компетентностям, які є підґрунтям професіогенезу слідчого.

Актуальність дослідження. Сучасні зміни у різних сферах діяльності суттєво вплинули на необхідність відповідності фахівців новим вимогам сьогодення. Особливо актуальним постає питання дотичності слідчих тим рівням компетентностей, при яких вони будуть готові якісно й ефективно здійснювати професійну діяльність. У зв'язку із цим, виникає нагальна потреба більш детального дослідження різновидів готовності до професійної діяльності працівника органів досудового розслідування. У науковій статті більшу увагу присвятимо такому різновиду професійної готовності як операціональна.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Особливості підготовки і формування готовності слідчого до професійної діяльності розглядалися В. І. Барком, О. М. Бандурко, В. Д. Берназом, В. Л. Васильєвим, А. В. Дуловим, М. І. Єнікеєвим, Л. І. Казміренко, В. О. Криволапчуком, В. Я. Марчаком, В. С. Медведєвим, І. М. Охріменком, А. Р. Ратиновим, В. В. Романовим, А. М. Столяренком, М. І. Томчуком, Ю. В. Чуфаровским, О. М. Цільмак, Г. Х. Яворською, С. І. Яковенком та ін.

Проблемам удосконалення готовності працівників до діяльності у галузі психології присвячені роботи видатних вчених В. А. Алаторцева, О. В. Веденова, М. І. Д'яченка, Л. А. Кандибовича, Г. С. Костюка, В. І. Лебедева, Б. Ф. Ломова, І. О. Машук, В. О. Моляко, В. В. Рибалка, Т. А. Оболдіної, П. А. Рудик, А. Є. Томілової, Б. О. Федоришина, Н. С. Філатової та ін.

Особливості компонентів готовності більш детально були описані у наукових працях таких вчених І. Н. Андрєєва, Ю. М. Антонян, О. М. Бандурка, Б. Блума, Л. М. Богдан, С. П. Бочарова, В. В. Васильєва, Ф. Є. Водолазський, О. Р. Вовк, С. А. Волгіна, С. В. Гаркуша, Л. А. Гончаренко, О. А. Добрянський, М. І. Д'яченко, В. В. Зарицька, Е. В. Землянска, В. Е. Емінов, М. І. Єнікеєв, Н. Г. Іванова, Л. О. Кандибович, Н. Б. Карпушина, Н. А. Кибальна, О. Ф. Конуп, О. В. Кришевича, М. А. Кузнєцова, Манфред Ке де Врі, Л. О. Матохнюк, В. С. Медведєв, О. О. Самойленко, Д. В. Софіян та ін.

Формулювання мети статті. Метою наукової роботи є дослідження операціональної готовності слідчого до професійної діяльності як структурного компонента готовності працівників органів досудового розслідування на найвищому професійному рівні.

Відповідно до мети дослідження вирішувалися такі завдання:

1. Розглянути операціональну готовність слідчого до професійної діяльності крізь призму провідних якостей, які детермінуються певними вміннями.

2. Проаналізувати результати дослідження операціональної готовності крізь призму психологічного профілю.

3. Обґрунтувати необхідність та доцільність такого компоненту готовності слідчого до професійної діяльності як операціональна готовність.

Теоретичні основи дослідження. Провідний науковець В.С. Медведєв (Медведєв, 2019) детально визначив внутрішній світ особистості слідчого та виділив три основні сфери – спрямованості, операціональності та модуляційності. Спрямованість – одна з найзначущих сторін особистості, що включає в себе її погляди, переконання, ідеали, інтереси, потреби, цілі, життєві плани, мотиви поведінки тощо. Цій сфері належить системоутворююча, пріоритетна роль у психології особистості. Операціональна сфера включає в себе психологічні елементи, які здійснюють виконавчу частину діяльності та забезпечують досягнення необхідного результату. Вона об'єднує дві групи компонентів – морально-ділові та професійно-ділові. Модуляційна сфера здійснює динамічний вплив на інші сфери особистості та їх прояви.

Також науковець Н.Е. Мілорадова (Мілорадова, 2021) визначає, що невід'ємною складовою сучасних вимог до особистості працівника поліції є використання психологічних знань та умінь при вирішенні професійно важливих завдань. Однією із значущих особистісних характеристик, що відбиває рівень професіоналізму поліцейського, є його комунікативна компетентність. Існування різних підходів до визначення та розкриття сутності й структури комунікативної компетентності свідчить про її багатоаспектність та різноплановість. Це поняття включає певну сукупність знань, що забезпечують ефективне спілкування та відбиває уміння людини психологічно грамотно і ефективно будувати міжособистісну взаємодію.

Якісний професійний відбір кадрів до органів досудового розслідування є необхідною та безперечною умовою висококваліфікованих працівників, у зв'язку із цим достатньо ретельно слід до нього відноситись. Професійно-психологічний відбір бажаючих вступити до Національної поліції чітко регламентується нормативно-правовими актами України.

Так, відповідно до наказу МВС України від 06.02.2019 № 88 «Про затвердження Порядку організації системи психологічного забезпечення поліцейських, працівників Національної поліції України та курсантів (слухачів) закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських» (Про затвердження Порядку організації системи психологічного забезпечення поліцейських, працівників Національної поліції України та курсантів (слухачів) закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських: наказ МВС України від 06.02.2019 № 88) здійснюється комплекс організаційних, методичних, просвітницьких, психопрофілактичних, практичних, психологічних заходів, спрямованих на запобігання впливу ризиконебезпечних

чинників професійної діяльності, збереження фізичного та психічного здоров'я, підвищення психологічної стійкості, надійності та готовності.

Професіогенез слідчого відбувається постійно і не повинен зупинятись, оскільки плинність законодавства та новітніх механізмів вчинення злочинів, потребують від нього тримати руку на «пульсі» та бути готовим у будь-якій ситуації виконувати професійні завдання на високому професійному рівні.

Відповідно, рівень сформованості готовності до професійної діяльності забезпечить якісний показник професіоналізму та компетентності працівників органів досудового розслідування. Тому, важливим показником тут є визначення психологічного профілю з метою перевірки сучасного стану рівня сформованості структурно-логічної моделі готовності слідчого до професійної діяльності.

Побудований нами психологічний профіль готовності працівників органів досудового розслідування до професійної діяльності допоможе працівникам професійного відбору до поліції, на які саме різновиди готовності слід зосереджувати увагу, а які потребують більш детального дослідження та удосконалення у процесі професіогенезу.

Методика дослідження. Для визначення психологічного профілю, ми провели дослідження у 2020-2021 році, в якому опитали 119 слідчих Одеської та Херсонської областей. Нами була розроблена анкета, яка включала у себе перелік із 60-ти професійно важливих якостей, які детермінують різновиди готовності слідчого до професійної діяльності. Ми запропонували слідчим оцінити, які характеристики притаманні їх колезі слідчому, та які характеристики повинні бути притаманні висококваліфікованому слідчому в «ідеалі». Респондентам необхідно було здійснити оцінку за трьохбальною шкалою, де: 1 – низький рівень розвитку, 2 – середній рівень розвитку, 3 – високий рівень розвитку. Показник 0 (не розвинуті) ми не брали, тому що ці якості є провідними, та обов'язково повинні бути притаманні слідчому.

Метою даного дослідження було – визначення провідних якостей, які детермінують різновиди готовності слідчого до професійної діяльності, сучасного слідчого та слідчого, як майстра своєї справи.

Нами попередньо був проаналізований середньоарифметичний показник ідеального та реального слідчого на думку самих слідчих відповідно до рівнів сформованості провідних професійно важливих якостей.

У анкетах респонденти зазначили показники реального та ідеального слідчого, ми їх об'єднали у середньоарифметичний показник відповідно до кожної якості.

Отриманий нами середньоарифметичний показник якостей слідчого визначається у відсотках, а нам необхідно визначити рівні сформованості готовності працівників органів досудового розслідування до професійної діяльності. Тому, щоб розрахувати рівні ми розробили наступну формулу:

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^n x_i f_i}{\sum_{i=1}^n f_i}$$

Детальний опис та обґрунтування розрахунків формули визначено у науковій статті (Пасько, 2016).

Таким чином, відповідно до даної формули, можна визначити середньозважений рівень готовності працівника органів досудового розслідування до практичної діяльності по показникам провідним професійно важливим якостям.

Результати дослідження. Відповідно, усі отримані нами показники рівня сформованості різновидів готовності будуть оцінюватись від одиниці (мінімальний – низький рівень) до трійки (максимальний – високий рівень).

Розглянемо рівні сформованості різновидів **операціональної готовності**.

Правова готовність – це інтегральний стан слідчого, який визначає його здатність діяти у правовому полі.

Цей різновид визначає готовність до:

- дотримання норм права у повсякденному та професійному житті;
- дотримання іншими законодавства;
- відповідності високому рівню правосвідомості та правової культури;
- виконання нормативно-правових актів України, які регламентують діяльність слідчого та ін.

Отже, правова готовність обумовлюється такими провідним професійно важливими якостями як правосвідомість та справедливність. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень правової готовності – 2,68.

Наступний різновид операціональної готовності – **профілактична готовність** – це інтегральний стан слідчого, який визначає його здатність до вжиття необхідних запобіжних заходів щодо усунення причин й умов, які передують вчиненню правопорушень.

Цей різновид визначає готовність до:

- виявлення у поведінці та діяльності чи бездіяльності інших складу злочину;
- попередження злочинної поведінки;
- недопущення проявів девіантної та делінквентної поведінки;
- виявлення причин і умов, які сприяють вчиненню кримінальних правопорушень;
- здійснення первинної профілактики серед населення;
- інформування населення щодо наслідків негативної девіантної, делінквентної та злочинної поведінки та ін.

Профілактична готовність складається із таких провідних професійно важливих якостей: сумлінність та відповідальність. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень профілактичної готовності – 2,62.

Розшукова готовність – це інтегральний стан слідчого, який визначає його здатність до проведення гласних та негласних слідчих (розшукових) дій.

Цей різновид визначає готовність до:

- проведення гласних та негласних слідчих (розшукових) дій;

- застосування оперативних та оперативно-технічних засобів, які сприятимуть отриманню інформації про злочин або особу, яка його вчинила, без її відома;

- прийняття самостійних рішень про доцільність та необхідність проведення негласних (слідчих) дій;

- проведення негласних (слідчих) дій уповноваженим оперативним підрозділам та ін.

Провідні професійно важливі якості такої операціональної готовності як розшукової готовності – пронириливiсть i спритнiсть. Пiдставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рiвень розшукової готовності – 2,56.

Наступний рiзновид операціональної готовності – **криміналістична готовність**, яка складається iз пошукової та дослiдницької.

Пошукова – це iнтегральний стан слiдчого, який визначає його здатність до пошуку важливої доказової криміналістичної iнформації.

Цей рiзновид визначає готовність до:

- вiдокремлення криміналістичної важливої iнформації (слiдiв злочину, певних ознак, зброї, засобiв злочину та iн.);

- прийняття участi в оглядi мiсця події;

- здiйснення загального статистичного огляду, виявлення та описування видимих загальних та приватних ознаки об'єкту та навколишньої обстановки;

- вираховування зiбраних доказiв та обставин, виявлених пiд час досудового розслiдування у матерiалах кримінального провадження;

- перевiрки повноти та наявності зафіксованих фактичних даних про протиправні дiяння окремих осiб та груп;

- виявлення, фiксації, кваліфіковане вилученнi та пакування слiдiв кримінального правопорушення, речових доказiв, встановлення свiдкiв та потерпiлих;

- вироблення злiпкiв при вiдсутності можливостi вилучити слiд в натурi iз об'ємного слiду, та застосовувати слiдокопiювальну плiвку при поверхневому слiдi;

- запаковування вилученого предмету, об'єкт його частину належним чином;

- здiйснення оцiнки та аналізу слiдiв злочину та iнших речових доказiв та iн.

Провiдними якостями пошукової готовності є допитливiсть та винахiдливiсть. Пiдставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рiвень криміналістичної готовності – 2,59.

Дослiдницька – це iнтегральний стан слiдчого, який визначає його здатність до усестороннього, об'єктивного, точного та доказового вивчення матерiалів кримінального дослiдження.

Цей рiзновид визначає готовність до:

- уважного вивчення доказiв по матерiалам кримінального провадження;

- охоплення усіх можливих версій розслідування кримінального провадження;
- неупередженого ставлення при проведенні слідчих (розшукових) дій.

Провідними якостями дослідницької готовності є копіткість та обміркованість. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень дослідницької готовності – 2,52.

Економічна готовність – це інтегральний стан слідчого, який визначає його здатність до раціонального використання матеріальних та трудових ресурсів під час проведення гласних та негласних слідчих (розшукових) дій.

Цей різновид визначає готовність до:

- урізноманітнювання форм розслідування матеріалів кримінального провадження;
- пошуку шляхів підвищення ефективності своєї праці;
- вдосконалення виробництва у галузі професійної діяльності;
- формування економічного мислення з метою забезпечення ефективної діяльності;
- співвіднесення економічних категорії із матеріалами кримінальної справи;
- організації робочого процесу відповідно до раціонального використання часу та ін.

Розглянемо результати дослідження наступного різновиду операціональної готовності – економічної готовності, яка обумовлюється такими провідними професійно важливими якостями як економічність та ощадливість. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень економічної готовності – 2,57.

Засвідчувальна готовність – це інтегральний стан слідчого, який визначає його здатність до оформлення документів, шляхом надання процесуальної форми.

Цей різновид визначає готовність до:

- перекладання усної інформації у письмову форму;
- належного і своєчасного складання процесуальних документів;
- закріплення, посвідчення і фіксування виявлених під час огляду речових доказів шляхом складання протоколу, схем, креслень, проведення фото- і кінознімання та аудіо- і відеозапису;
- складання фото таблиці та схеми місця скоєння злочину;
- фіксування у протоколі допиту усіх обставини у повному обсязі та у належній послідовності;
- використання звукозаписуючих пристроїв під час провадження допиту;
- складання фото таблиць та схем;
- використання сучасних інформаційних технологій та ін.

Засвідчувальна готовність, обумовлюється такими провідними професійно важливими якостями як ретельність та уважність. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень засвідчувальної готовності – 2,56.

Технологічна готовність – це інтегральний стан слідчого, який визначає його здатність до кваліфікованого застосування різноманітних методів, прийомів, засобів та способів під час досудового розслідування.

Цей різновид визначає готовність до:

- швидкого прийняття рішення щодо розслідування матеріалів кримінального провадження;
- визначення дієвого методу проведення розшукових (слідчих) дій;
- використання ефективних прийомів під час проведення слідчих (розшукових) дій;
- можливості варіювання різних засобів та способів щодо вирішення матеріалів кримінального провадження та ін.

Так, технологічна готовність обумовлюється наступними провідними професійно важливими якостями – плановірність та обґрунтованість. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень технологічної готовності – 2,54.

Методична готовність – це інтегральний стан слідчого, який визначає його здатність до застосування у процесі досудового розслідування певного алгоритму або процедури проведення слідчих (розшукових) дій.

Цей різновид визначає готовність до:

- забезпечення загального уявлення про способи виконання певної професійної діяльності;
- організації робочого процесу відповідно до повноважень;
- реалізації функціональних обов'язків відповідно до нормативно-правих актів;
- самостійного розв'язування проблеми;
- організації своєї професійної діяльності;
- складання алгоритму дій та подій, які є необхідними при виконанні слідчих (розшукових) дій.
- вдосконалення робочого процесу та ін.

Провідними професійно важливими якостями методичної готовності є – алгоритмічність та підприємливість. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень методичної готовності – 2,39.

Педагогічна готовність – це інтегральний стан слідчого, який визначає його здатність до навчання інших працівників органів досудового розслідування.

Педагогічна готовність, яка обумовлюється такими провідними професійно важливими якостями як – доброзичливість та дипломатичність. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень педагогічної готовності – 2,58.

Наукова готовність – це інтегральний стан слідчого, який визначає його здатність до дослідницької діяльності.

Цей різновид визначає готовність до:

- здійснення наукової діяльності;
- підвищення кваліфікації та професійної майстерності працівників;

Перейдемо до аналізу статистичних показників **наукової готовності** як різновиду операціональної готовності. Вона у свою чергу обумовлюється наступними провідними професійно важливими якостями – критичність та розсудливість. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень наукової готовності – 2,53.

Наступний різновид операціональної готовності – це **управлінська готовність**, яка включає у себе такі різновиди: організаційна та координаційна готовності.

Управлінська готовність – це інтегральний стан слідчого, який визначає його здатність до керівної діяльності.

Організаційна готовність – це інтегральний стан слідчого, який визначає його здатність до організаційних заходів під час досудового розслідування.

Цей різновид визначає готовність до:

- плідної взаємодії із міністерствами, іншими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, державними установами, громадськими організаціями і об'єднаннями, а також відповідно до міжнародних договорів з компетентними та судовими органами іноземних держав;
- організації підготовки необхідних матеріалів для продовження процесуальних строків;
- своєчасного прибуття на місце скоєння злочину;
- ефективного та якісного складання плану слідчих дій;
- організації охорони місця скоєння злочину;
- прийняття відповідних заходів щодо запобігання шкідливих наслідків та ін.

Організаційна готовність обумовлюється наступними провідними професійно важливими якостями: організованість та цілеспрямованість. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень організаційної готовності – 2,65.

Координаційна готовність – це інтегральний стан слідчого, який визначає його здатність до узгодженості та координування дій суб'єктів та об'єктів досудового розслідування.

Цей різновид визначає готовність до:

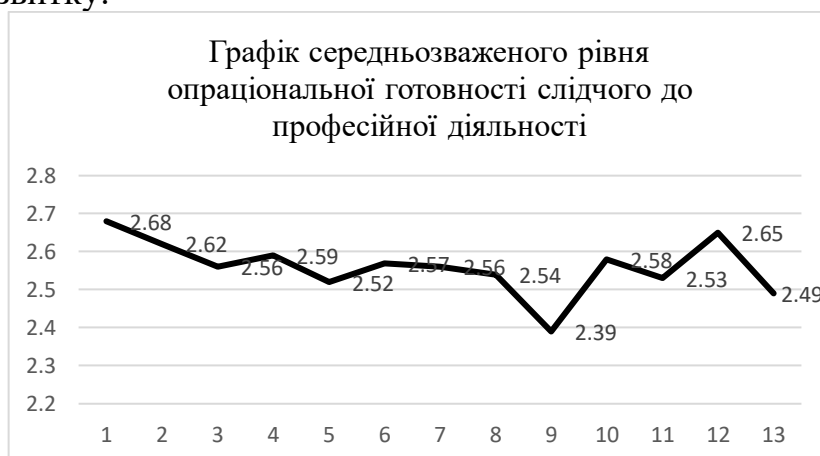
- вирішення питання щодо доцільності створення та організації слідчої оперативної групи (надалі – СОГ);
- закріплення за кожним відповідної ділянки, зони, сфери роботи при функціонуванні СОГ;
- розподілу обов'язків між учасниками СОГ і вирішення питання про засоби зв'язку між ними та обміну інформацією;
- залучення відповідного профілю технічної допомоги (вивіз сміття, розчистка приміщення та ін.) у разі необхідності;
- організації технічного оснащення слідчої дії;
- доручати проведення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій відповідним оперативним підрозділам та ін.

Координаційна готовність обумовлюється такими провідними професійно важливими якостями як послідовність і раціоналізація. Підставляючи показники даних якостей визначаємо середньозважений рівень координаційної готовності – 2,49.

Усі показники середньозваженого рівня операціональної готовності ми вивели у графік (див. графік 1).

Відповідно до графіку, даний тип структурно-логічної моделі готовності працівників органів досудового розслідування розвинутий у слідчих на рівні вище середнього (з урахуванням того, що двійка – середній рівень). Серед них найменші показники у наступних різновидів готовності: дослідницька, методична та координаційна.

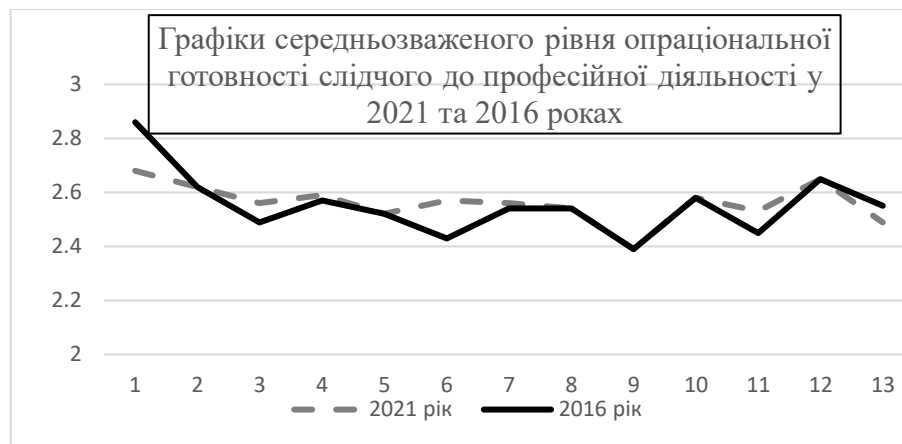
Економічна готовність повинна бути притаманна слідчому на високому рівні, оскільки він повинен бути здатним раціонально використовувати матеріальні та трудові ресурси під час проведення гласних та негласних слідчих (розшукових) дій. Щодо методичної та координаційної, то такі показники є допустимими, оскільки на високому рівні дані різновиди готовності можуть бути притаманними тільки слідчому із великим професійним досвідом. А серед наших респондентів середній вік склав 30-33 роки. Тому, для їх професіогенезу це є достатньо позитивний показник, з умовою подальшого удосконалення та професійного розвитку.

Графік 1. Графік середньозваженого рівня операціональної готовності слідчого

Умовні позначки: 1 – правова готовність, 2 – профілактична готовність, 3 – розшукова готовність, 4 – пошукова готовність, 5 – дослідницька готовність, 6 – економічна готовність, 7 – засвідчувальна готовність, 8 – технологічна готовність, 9 – методична готовність, 10 – педагогічна готовність, 11 – наукової готовності, 12 – організаційна, 13 – координаційна готовність.

Дане дослідження було проведене у певні періоди: 2016 рік та 2021 рік. Тому вважаємо за доцільне порівняти показники середньозваженого рівня операціональної готовності слідчого у ці етапи розвитку та становлення діяльності слідчих та визначити рівень сформованості ключових компетентностей і відповідно операціональна готовність за період п'ять років (див. графік 2).

Графік 1. Графіки середньозваженого рівня операціональної готовності слідчого до професійної діяльності у 2016 та 2021 роках

Умовні позначки: 1 – правова готовність, 2 – профілактична готовність, 3 – розшукова готовність, 4 – пошукова готовність, 5 – дослідницька готовність, 6 – економічна готовність, 7 – засвідчувальна готовність, 8 – технологічна готовність, 9 – методична готовність, 10 – педагогічна готовність, 11 – наукової готовності, 12 – організаційна, 13 – координаційна готовність.

Виходячи із результатів, зображених у графіку 2, можна визначити підвищення рівня правової готовності слідчих до професійної діяльності, що є важливим показником щодо здатності діяти у правовому полі. Також прослідковується однакові показники за п'ять років у таких різновидах операціональної готовності як: дослідницька, технологічна, методична, педагогічна, організаційна. Така стабільність за п'ять років є позитивним результатом діяльності органів досудового розслідування, оскільки кожен із даних різновидів готовності має показник вище середнього, це може свідчити про те, що за даний період відбувалося підвищення рівня компетенційного підходу щодо підвищення якості свідчої діяльності.

Також найнижчий показник за п'ять років також залишився однаковим – це методична готовність 2,39. З урахуванням того, що найнижчий показник у нас 1, а найвищий 3, то результат 2,39 у загальному образі є достатнім для ефективного та якісного виконання професійних обов'язків слідчого.

Висновки з дослідження і перспективи подальших розвідок у цьому напрямі. Отже, нами була детально досліджена операціональна готовність слідчого тобто інтегральний стан слідчого, який визначає його здатність до кваліфікованого вирішення завдань та досягнення мети слідчої діяльності. Відповідно її детермінують певні якості та вміння.

Ми провели дослідження операціональної готовності слідчого до професійної діяльності крізь призму психологічного профілю. У результаті чого визначили достатньо високі показники даної готовності у слідчих, що є підтвердженням належного рівня готовності та компетентності слідчого до професійної діяльності.

Також було зроблене порівняння показників психологічного профілю слідчого у різні етапи становлення нашої держави (2016 рік та 2021 рік). Аналіз

результатів порівняння свідчить про те, що рівень готовності до професійної діяльності поступово підвищується.

Запропоновано при професійному відборі кадрів до Національної поліції України враховувати операціональну готовність до професійної діяльності, як необхідну складову визначення найвищого рівня професійної компетентності поліцейського.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про затвердження Порядку організації системи психологічного забезпечення поліцейських, працівників Національної поліції України та курсантів (слухачів) закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських: наказ МВС України від 06.02.2019 № 88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0348-19#Text> (дата звернення: 02.08.2021).
2. Медведєв В.С. Особистість слідчого як проблема юридичної психології. *Право і безпека*. 2019. № 1 (72). С.97-103. URL: <https://doi.org/10.32631/pb.2019.1.133>.
3. Мілорадова Н.Е. Тренінг «психологія допиту» як засіб формування комунікативної компетентності слідчих *Психологічні та педагогічні проблеми професійної освіти та патріотичного виховання персоналу системи МВС України*. 2021. № 1. С. 58-61.
4. Пасько О.М. Психологічний профіль операціональної готовності слідчого. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2016. № 2. С. 134-136.

REFERENCES

1. Pro zatverdzhennia Poriadku orhanizatsii systemy psykhologichnoho zabezpechennia politseiskyykh, pratsivnykiv Natsionalnoi politsii Ukrainy ta kursantiv (slukhachiv) zakladiv vyshchoi osvity iz spetsyfichnymy umovamy navchannia, yaki zdiisniuiut pidhotovku politseiskyykh: nakaz MVS Ukrainy vid 06.02.2019 № 88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0348-19#Text> (data zvernennia: 26.07.2021) [In Ukraine].
2. Medvediev, V. S. (2019) Osobystist slidchoho yak problema yurydychnoi psykhologii. *Pravo i bezpeka*, 1(72), 97-103. URL: <https://doi.org/10.32631/pb.2019.1.133> [In Ukraine].
3. Miloradova, N.E. (2021) Treninh “psykholohiia dopytu” yak zasib formuvannia komunikativnoi kompetentnosti slidchyykh. *Psykholohichni ta pedahohichni problemy profesiinoi osvity ta patriotychnoho vykhovannia personalu systemy MVS Ukrainy*, 1, 58-61 [In Ukraine].
4. Pasko, O.M. (2016) Psykholohichniy profil operatsionalnoi hotovnosti slidchoho. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*, 2, 134-136 [In Ukraine].

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	1
РОЗДІЛ I. ПЕДАГОГІКА ПОСТМОДЕРНУ: ЗАРУБІЖНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ДОСВІД, НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНА ІДЕНТИЧНІСТЬ, МЕТОДОЛОГІЯ ІНТЕГРАЦІЇ.....	3
Тарас Олефіренко, Ганна Цветкова, Олена Матвієнко НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНА ІДЕНТИЧНІСТЬ: ДОСВІД ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН.....	3
Олена Матвієнко, Силенко Надія ПОЗАКЛАСНА НАРОДОЗНАВЧА РОБОТА З РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЯК УМОВА ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ.....	18
Наталія Мельник, Софія Довбня, Раїса Шулигіна ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД РОЗВИТКУ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УКРАЇНІ ТА СПОЛУЧЕНИХ ШТАТАХ.....	31
Вікторія Ходунова ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ НОРМАТИВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ: МІЖНАРОДНИЙ І ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД.....	54
РОЗДІЛ II. ДОШКІЛЬНА ОСВІТА: ЦІННОСТІ, ФІЛОСОФІЯ, МЕТОДОЛОГІЯ, МОДЕРНІ ПРАКТИКИ.....	67
Ольга Рейпольська, Світлана Сисоєва ПІДГОТОВКА ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДО ПРОЄКТУВАННЯ ОСВІТНОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ РОЗВИТКУ ДИТИНИ.....	67
Любов Артемова СТИМУЛЯЦІЯ ГРИ ЗА ДОПОМОГОЮ ІГРАШОК.....	77
Тамара Піроженко, Олена Хартман, Ірина Сорока СВІТОГЛЯДНІ УЯВЛЕННЯ ЯК ШЛЯХ ПРИВЛАСНЕННЯ ДИТИНОЮ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ ТА ДУХОВНОГО РОЗВИТКУ.....	86
Наталія Гавриш, Ольга Рейпольська ІННОВАЦІЙНІ ПРОЄКТИ НАУКОВЦІВ ЛАБОРАТОРІЇ ІНСТИТУТУ ПРОБЛЕМ ВИХОВАННЯ – УКРАЇНСЬКОМУ ДОШКІЛЛЮ.....	99
Наталія Гавриш, Ольга Безсонова СЕРЕДОВИЩНИЙ ПІДХІД ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ВЗАЄМОДІЇ У ГРУПАХ РАННЬОГО ВІКУ.....	111

Світлана Васильєва ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОСМИСЛЕНОГО ЗДІЙСНЕННЯ РУХІВ ДІТЬМИ ТРЕТЬОГО РОКУ ЖИТТЯ В УМОВАХ ЗДО.....	122
Катерина Щербакова, Лілія Макаренко КОЛИСКОВА ПІСНЯ ЯК ОДИН ІЗ ЗАСОБІВ ЗБЕРЕЖЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ДУХОВНОГО ЗДОРОВ'Я ДИТИНИ.....	135
Юлія Волинець, Надія Стаднік, Ірина Товт РОЗВИТОК ДРІБНОЇ МОТОРИКИ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	145
Раїса Шулигіна, Ірина Бондар ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ЛАНДШАФТ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ РОВЕСНИЦЬКИХ СТОСУНКІВ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ ОСВІТНІХ ЗМІН.....	155
Софія Довбня, Галина Шелепко ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ХУДОЖНЬО-КОНСТРУКТОРСЬКИХ УМІНЬ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБОМ ЛАНДШАФТНОГО ДИЗАЙНУ: ФІЛОСОФСЬКИЙ АСПЕКТ.....	176
Ірина Товкач ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЧИТАННЯ У ДІТЕЙ.....	194
Ірина Кузьменко ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ОСНОВ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	207
Ірина Войтюк КОРЕКЦІЯ МИСЛЕННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.....	224
Тетяна Сняткова ВИХОВАННЯ ДЕПРИВОВАНИХ ДІТЕЙ РАННЬОГО ВІКУ З ДЦП В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО СЕРЕДОВИЩА.....	240
Інна Кондратець, Софія Довбня, Топалова Марія ФОРМУВАННЯ ГЛЯДАЦЬКОЇ ТА ВИКОНАВСЬКОЇ КУЛЬТУР У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ: ЗМІСТОВИЙ КОНТЕСТ ТЕАТРАЛЬНОГО ОБРАЗОТВОРЕННЯ.....	255
РОЗДІЛ ІІІ. ПІДГОТОВКА МАБУТНІХ ФАХІВЦІВ У КОМПЕТЕНІСНИХ, ДІЯЛЬНІСНИХ ПРІОРИТЕТАХ.....	278

Ганна Цвєткова, Галина Савлук «SOFT SKILLS» УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ: СУТНІСТЬ ТА ЗМІСТ ПОНЯТТЯ.....	278
Ольга Фунтікова БАЗОВИЙ КОМПОНЕНТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ: ІСТОРІОГЕНЕЗ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ В ПІДГОТОВКУ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ЗВО.....	289
Світлана Макаренко ПЕРЕВЕРНУТЕ НАВЧАННЯ ЯК АКТУАЛЬНИЙ ФОРМАТ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	302
Вікторія Гальченко, Людмила Семенча КОПІНГ-ПОВЕДІНКА ЯК ЗАСІБ ПОДОЛАННЯ СТРЕСУ У МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	322
Елліна Панасенко, Софія Березка, Андрій Макаренко ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТОЛЕРАНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ПРАКТИЧНИХ ПСИХОЛОГІВ.....	334
Оксана Ковальова НАУКОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ УЧНІВ МАЛОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ: УЗАГАЛЬНЕНА СТРУКТУРНА МОДЕЛЬ...	346
Олена Семеног, Мирослава Вовк ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ДОРΟΣЛИХ В УМОВАХ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	358
Марина Бойченко, Ірина Чистякова МЕТОДОЛІЧНІ ПІДХОДИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА УКРАЇНИ.....	373
Ольга Пасько ДОСЛІДЖЕННЯ ОПЕРАЦІОНАЛЬНОЇ ГОТОВНОСТІ СЛІДЧОГО ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КРІЗЬ ПРИЗМУ ПСИХОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ.....	392
РОЗДІЛ ІV ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ОСВІТИ ПОСТМОДЕРНІЗМУ У ПРАКТИЧНИХ ПОБУДОВАХ.....	404
Роман Гуревич, Людмила Габрійчук, Людмила Ібрагімова, Наталія Костенко, Надія Опушко ВІД ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ДО ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ ОСВІТИ: ДОСВІД, ТЕОРІЯ, ПРОБЛЕМИ, ВИКЛИКИ.....	404
Оксана Ступак ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЗОРОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІДКРИТОСТІ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	421

Валентина Білик ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19.....	435
Ольга Цуруль ЗМІСТ ТА СТРУКТУРА ДИСТАНЦІЙНОГО КУРСУ «МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ БІОЛОГІЧНИХ ПОНЯТЬ».....	448
Юрій Линник, Леся Вольнова ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КОНСТРУКТОРА ІНТЕРАКТИВНИХ УРОКІВ NEARPOD У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	462
Сухомлин Оксана ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ.....	476